

Mineralfunn på Eide, Sotra

Av Stian Landsvik Karlsen

I Stein nr 2-2016, s. 11 kunne vi lese om funn av bergkrystaller o.a. ved Franzefoss gjenvinningsanlegg på Eide, Sotra. Her følger mer om dette funnet:

Etter nesten 20 år med aktivitet på Eide har Franzefoss sprengt ut enorme masser med stein. Det blir produsert pukk av massene, og de enorme bruddene som står igjen blir fylt opp med bearbeidet avfall fra Nordsjøen. Som ivrig steinsamler så dette ut som ett eldorado ved første øyekast. Men massene som hadde blitt sprengt ut til nå hadde ikke inneholdt krystaller, kun noe flusspat.

Høsten 2015 begynte arbeidet med å sprengne ut enda et deponi og jeg fikk muligheten til å følge arbeidet. Jeg brukte mange ettermiddager på å finkjemme massene som ble sprengt ut, og ikke minst lete i fjellveggen som så dagslys for første gang. Det ble brukt enorme salver for å lage bruddet, helt opp til 12800 kg sprengstoff ble brukt hver gang de sprengte.

Jeg fikk naturlig nok ikke sett gjennom all massen, men skuffelsen var stor. Både første og andre gang de sprengte fant jeg ingenting. Så et lyspunkt, tredje gang de sprengte ble en mørk fjellside blottet. Resten av bruddet bestod av brunt, nesten "råttent" fjell som ikke hadde gitt noen krystaller. Men denne mørke fjellsiden derimot hadde noen tynne små kvartsårer og noe knust pyritt på overflaten. Dette ga meg nytt håp og jeg begynte å fokusere letingen her. Etterhvert fant jeg en sprekk med mørk, grønn klorittsand og jeg begynte å grave ut. Den første drusen ga kun 3-4 kvarts krystaller, den ene med pene klorittinkluderinger. Etter at drusen var tømt, fant jeg ikke flere sprekker i fjellet og jeg bestemte meg for å vente til neste sprenging.

Heller ikke denne gangen ble det gjort noen funn. Jeg avsluttet letingen i bruddet etter mange skuffelser, men så en søndag bestemte jeg meg for å ta en siste tur opp i bruddet. Uten noen store forhåpninger gikk jeg bort tilden delen av bruddet jeg hadde gjort funn

tidligere. Der oppdaget jeg at en liten del av fjellveggen hadde rast ut og en smal åpning med klorittsand hadde kommet frem. Jeg begynte å grave forsiktig igjennom sanden, og plutselig kunne jeg dra ut en løs bit på ca 10 x 5 cm. En glitrende kalsittstufte dekket med pyritt, helt ren uten leire og kloritt på. Aldri hadde jeg sett noe så unikt før fra dette stedet. Jeg fortsatte varsomt og forsiktig og kunne dra ut den ene stoffen etter den andre uten bruk av hammer og meisel. Til slutt satt jeg igjen med ett titalls enkelt krystaller av dobbeltterminert kalsitt på rundt 5 cm og 5 stuffer av høy kvalitet. Også mange mindre stuffer ble hentet ut. Et uvirkelig funn fra en ellers så mineralfattig plass!

Veggen med de relativt små drusene er nå sprengt vekk og bruddet er mer eller mindre fylt igjen, men etter dette funnet kommer jeg til å følge godt med på framtidige prosjekter her ute.

Gruppe med kalsitt krystaller overstrødd med små pyrittkrystaller. 9 x 4,5 cm.

Kalsitt dekket av pyritt på epidot og kloritt, Franzefoss, Eide, Sotra. 3,8 x 2,4 cm.

Kalsitt, Franzefoss, Eide. Den største krystallen er 3,4 cm lang.